

**R.D. Iacobi Merchantii, Pastoris Et Decani Covviniensis
SS. Theolog. Professoris, Rationale Evangelizantivm**

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

Lectio 16. tripartita. De eodem Evangelio Dominicæ Quinquagesimæ.
Cæcus quidam sedebat secus viam mendicans. Prima pars declarat,
quomodo per cæcitatem quandoque glorificetur Deus in Sanctis suis. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56372](#)

Cacu quidam sedebat secus viam mendicans.

Luc. 18.

LECTA^G

tripart.

Nobilissimæ partis in corpore nostro oculus pars II.

Quoniam rationem fortuit, Propterea S. Chrysost. di-

cit, quod *Oculus sol sit corpora*, quia scilicet hoc do per ea-

tem Oculis corpori, quod sol mundo. Sic & S. ciuitatem

Ambrosius. Solem vocat *Oculum oculi & mundi*, glorifice-

Immo & oculum corpore Rectoris vices obeunt, tur Deus

& velut gemini Reges in alta locati Regia cetera in sanctis.

Apud
Sur. 2.9.
April.

Spondebat ei Dominus; *Desponsabo te mihi in fide,*
Tandem in Bacchanalibus, ventris festa aliis cele-
brantibus, inclusus se in cellula, non respiciens ad va-
nitates & infanias falsas; sed ardenter petens
hanc fidei perfectionem. Apparuit igitur ei tunc
Christus cum Matre, & mirabil modo ea despon-
dit. Exinde vero fecuta est mira ejus cum Christo
union, ita ut licet familiæ & agri servaret, nihil ab
eterni sponsu amplexis recederet, sed summa ei
promptitudine inveniret mentem suam quovis tem-
pore conjugandi cum Christo, nullo actu externo
eam impediens. Caufam autem desponsationis il-
lius, hanc Christus tunc subiunxit. *Quia sprevisti*
vaniates mundi, amplexans eructum & penitentiam,
quarens sumnum & eternum bonum his diebus qui-
bis mundani vacari gule & luxurie, ideo ego te
desponsabo. Ritus autem fuit iste. Accipiens Maria
dexteram Catharinæ, digitumque annularem pe-
tebat à Filio hanc desponsationem. Matre annuens
Christis, annulum sponsalium digitu ejus im-
posuit, dicens: *Ego Creator & Salvator tuus te mihi*
desponso in fide que perdurabit ex hac hora immuta-
bilia, donec nuptias aeternas, & me facias ad faciem per-
frinara. Superest ut viriliter deceres, & in robore fi-
deri, quam tuo in infuso cordi, superes omnes illecebras &
angustias mundi, omnes fiascos carnis, & insidias
inimicorum. Hec Raymundus ejus Confessorius. Ad-
huc hodie Romæ servatur hi annulus, Magna
nepoli, in Monasterio Virginum Dominicianorum.

Similiter S. Gertrudi Ordini S. Benedicti, in nocte
Dominice huic in Quinquagesima apparuit. Iesus
sedens in throno glorie, debatque S. Joannes
Evangelista fecerit pedes ejus scribens. Interro-
gat illa, qui scriberet? Respondit Dominus. Ego
singula obsequia congregatiois huic herilimpensa-
ti, & per diuos sequentes dies impendam, euro
annotari, ut cum ego, *cui Pater omnne iudicium de-*
dit, unicuique post mortem fideliter reddidero
mercedem bonam pre laboribus operum bonorum,
& superad idem *menstrum confertam ex fructu*
*moris & passionis meæ, dicam eos cum hac char-
teræ ad Patrem, ut ex omnipotenti paterne benig-
nitatis superaddat *cis mensuram coagulatam ex ju-*
perefluente pro beneficio mihi exhibitis in hac
persecutione, quia à mundani infelior. Si enim
Rex David, qui omni tempore non praemisit be-
ne factientibus sibi correspondere, die mortis ap-
propinquante, cum regnum depositu in manu
Salomonis, dixit ei: *Filio Bergellar Galadizie facies*
gratiam, erisque comedentes in manu tua, quia o-
curredunt mihi cum fugerem a facie Abalonii.
Quantò magis ego omnium fidelissimus non ob-
liviscar compeniar his qui mihi fides fuerit in
adversitate haec abundantanter reddenda? Nenipè si-
cut à quolibet magis acceptatur beneficium exhibi-
bitur in adversis, quam in prosperis; sic magis ac-
cepto fidelitatem qua mihi modo exhibetur, dum
mundus plus peccando me infestat. Hec Christus
Gerraudi ut referat ipsa l. 4. Insinuationem, c. 6.*

S. Remigius Rhemensis Archiepiscopus oculo-
rum corporalium lumine aliquamdiu privatus est,
quo superna ad qua res ante abdito, mentis
ocula contemplari valueret attentus, inquit Flodoardus,
Rhemensis historie l. 1. c. 17. De quo & illud
notabile est. Monachus quidam solitarius, Montanus
nomine, matre Remigii sanctæ hujus prolis conce-
putum & partum præcepit, et re calvus edocet.
agiæ fidem ejus verbis illa cōmodare poterat, quia
senex erat, & sterilis haecenus in coniugio fuerat.
Tum Montanus, qui utroque lumine orbatus erat,
dixit ei: *Ve vera non nunciatore scias, tu oblatum in-*
famie

sante oculis meo tuo laetetur perunges, & ego ejusdem infans meritus, pristinam videndi facultatem recipiam Quæ quidem omnia continguerunt, Tefsis est Hincmarus in vita S. Remigii apud Surium.

S. Andomarus Tervanensis Episcop. in fene. ^{art.} ^{as II.} ^{mo-} ^{re-} ^{De-} ^{ad.} ^{re-}
vifum perdidit; cumque in Translatione corporis S. Vedasti illum receperisset (intercedentibus Episcopis qui ibi aderant apud Deum pro ipso) nihilominus iterum pro cœlestitate Deum rogavit sibi salutarem magis quam existimatam quam vifum, quia lumen externum distrahit mentem, cœstas colligit internum lumen. Eam igitur rufus à Deo impetravit.

S. Pignenius, Presbyter & Mart. Rom. Iulianum Apollaram graviter arguit, quod Christo vero Deo contra Baptismi sui Sacramentum renuncians, id huius victimas immolare, & ad id Christianos adgeseret. Irridebat eni Julianus quod oculorum lumine privatus foret, cœque contumeliosè dicebat: Quid sibi & mihi cum Galilio ruo? Ecce cœsus es & Galilæus tuus Iesus te sanare non potest. Cui ille: Et quid nomine gratias ago Deo meo, qui me ravingo lumenib; ne vultum tuum ad omnē impietas proiectum unquam resipiat. Tandem iussu Juliani proper cōfessorem idēi professionem, in Tiberim precipitatus est, & encatus Roma an. 361, non Kalendas Aprili. Idem responsum accepisse Julianū à quodam Episcopo Calcedonensi cui nomen Maris, refer Socrates, l. 3. hist. c. 10. Erat enim & ipse oculis captus, & nihilominus cum Juianus Confaciopolis Fortunæ sacra faceret, eo voū uit deducit, ut imprium Imperatorem increparerit.

Leguntur & multi alii, vel Episcopi, vel Sacerdotes sancti, cœcitatæ plaga affecti. S. Gérardus Episcopus Mérénus, de quo apud Surium 19. Sept. S. Aquilinus, de quo apud fidem 19. Oct. fuitque hic Ebrouicensis Episc. S. Asaphus Episcopus Ultraiæ Dennis. S. Silvadius Episcopus Eftensis. Item Venerabilis Beda, de quo Baronius. Itē Didymus Proceptor S. Hieronymi qui quoridam rogare solitus erat Dominum, non ut vifum recipere, sed ut lumen interius Deus augeret. Denique præcedenti facili celebris fuit Robertus Wacopius, Scotor, Parcifilis Doctor Theologus, postea Hibernia Primas, qui legationes multas iussu summi Pontificis obiit, & concessum Tridentinorum Patriarum, cœsus licet ilustravit; à nativitate autem talis erat.

Addo ex sanctis feminis nonnullas illiusiores, quarum aliquas voluit Deus cœcitatæ affligi, in exemplum virtutis & patientie, aut ne per oculos cœcupientia virtus in eas acceſsum habetur, quasi perfenebras, sicut apud Prophetam dicitur: Moriens per fenestræ nostræ. Et iterum: Oculus mens deprendat eft animam.

S. Lucia Virgo (de qua in Chronicis Prædicatorum) dicitur ob eam causa utrumque oculum sibi expunxisse, quod ob pulchritudinem oculorum mobilis quidam adolescentes eam adamareret, & ad fore & libidinosam sollicitaret. Expunctos ergo spiri-

tus Sancti in instictu oculos misit amatori in disco, ut ultra ei non forent libidinis illices; sicque cum ad penitentiam convertit, & divina gratia postea oculos iterum, & vifum recepit.

S. Daria, Virgo à S. Brigidâ Virgine, Hyberniæ Patrona, vifum recuperasse scribitur; simul adjicitur per eandem iterum fuifile exercitare affectionem ipsam etidipsum precante, ut quanto mundo abfentior foret, tanto Dea præfensor esset: Ita habet eius vita.

S. Eufobia Matrona Romana in Galliam per Angelum est destinata, ut S. Quintini corpus, quod per annos 55. in alyeo fluminis occulatum fuerat, inquireret. Factumque est, ut post multis preces corpus mirabilis modò è fluminibus felo attolleret, caputque similius ex altero loco. Sit hujus sacri pignoris attacta lumen oculorum receperit, quæcaca erat; quod etiam Angelus ei prædictor erat.

S. Oda Virgo filia Regis Scotiæ, cum cœcitate electa correpta, fama signorum & prodigiorum evocata est Leodium ad reliquias, & sepulchrum S. Lamberti, ubi lumen oculorum recepit, & castissimum Christo subtaravat. Cumque Pater eam vellat matrimonium contrahere, ipsa divino usq; con filio peregrina in Taxandriam venit, & sua sanctitate Rhodenæ territorium sublimavit, obitque circa an. 713. Ipſa igitur in star Evangelici nostri cœci vifu recepto jugiter sequi voluit Dominum, & eisdam harere.

Sic in cœcis utriusque sexus voluit glorificari: Deus quosdam in cœcitate relinquendo, quosdam sanando, & ab illa liberando, ad major em suam gloriam. Atque in carne hoīe in seculo conversatus, cœcos plurimos sanavit, nam non sine causa renunciari curat Joanni, Cœci vident: attamen in speciali aliquot in Evangelio memorantur. Unus Ioan. 9. cœcus erat à nativitate, cuius oculos luto linivit, & misit ad Natatoriam Silo. De illo dicitur Natura est Matt. 20. cœcus, ut opera Dei manifestentur in illo. De aliis dubius sit mentio & sanari sunt à Christo, ut ibi dicitur, dum Christus egrederecurt cœcitate Jericho Iesus ex his vocabat Barimæus, ut indicat Marcus c. 10, qui illius tantum facit mentionem, cum duis suffissent sanari: quia illiusplurior erat & notior, de quo dicit S. Aug. Procul dubio iste Barimæus ex aliquo magna felicitate deponit notissima & famosissima miseria fuit: quod non solus cœsus, sed etiam mendicus seebat. Hinc ipsum solam voluit committare Marcus, ut ipse illuminatio tam clara & fama his miraculo cœperavit, quæmerat illius nota salamitatis. Ita ille de contentu Evangelij. l. 2. c. 6. &c.

De quarto fit hic mentio ex Lucea 18. & et alias prioribus, quia ante illos fuit sanatus in ingenua civitate Jericho ut exprimit Lucas. Et verius ille est, quod ali duo intelligentes quomodo hic sanatus fuisset clamando perseveranter. Iesu Fili David miserere mei; eum etiam imitari sunt clamore & oratione, dum egredetur Dominus de leproso:

Reg. 5. David expugnato acerem Sion exprobabant & contradixerant. Unde illi irrorante dictum fuerat: *Non ingredieris huc, nisi abfultus cacos & claudos.* Quasi dicereut ei. Soli caci & claudi potentes sunt contra bellare, & David & civitatem propugnare. Quapropter postmodum subdiderunt. *Propulsi primum* David illi qui cacos & claudos abfultus, qui odiebant animam David. Jam ergo filio David proflerentur incompenso, iam agnoscunt se & illius solius egeru auxilio, qui Parrem oderant. Inde quoque Davide major & superior agnoscitur Christus, qui sic cacos sibi humiles potuit reddere. Ipse cacos & claudos auferens, non necando, sed fanno Ade, quod idem etiam meminerint David, dum misericordiam implorant, quia David benignissimus fuit etiam in hostes. Patuit erga Semet, cui maleficiunt soluit vindictam in filii, quem in spelunca potuerit interire; noluit vero velattingere. Patuit denique erga Abrahalem, quem mortuum amare luget; licet ipse infidularet vitam paternam, quicquid leprosum. Idem agitur & de his, qui dicerebant caci. Quia David insigni excellere misericordia, tu qui filius eius es, a paterna clementia non degre- ci mendici; & quamvis hoc divitum adscribi debet tenacitati, non erant tamen legi prohibiti. Lazarus mendicus defructabatur. Et Claudius ad speciosam portam templi sedens. Et cacus a nativitate juxta templum etiam mendicans, & hic cacus fecus viam mendicans. Recepit ergo etiam nuna pauperes fecus viam sedens, aut iuxta portum templorum in quibusdam civitatibus, ut transfrumentis exercenda misericordia & elemosynae occasionem exhibeant. Item ut per elemosynam, dum templum grediuntur, ad orationem se disponant, & se Dei mendicos agnoscant, qui instar pauperum misericordia suam magno affectu debent expondere, & gratiam quasi stupem emendicare. Dapique, ut transfrumentis admodum misteria, & fragilitatis humanae; & memoremque sint libi polliciter contingere, quod in mendicis intuerent; quia omnes eadem legi nati sumus, eidem fortuna subditae, eademque sorte paupertatis postulamus involvi- si. Belizarius in sua Julianina Imperatoris sumimus Praefectus fuit, militari fortitudine & triumphis celebus contra Peras, Vandulos, Gothos, sed propter affectus regni suspicione ab amulis suscitatum, erutis oculis quo misericordia redactus est, ut & vilis turgidu loquens libi medicare coactus sit, se viam fedens instar nostrarum huius caci. Eius autem haec erat supplicatio: *Date eleym non Belizario,* quem virtus exultit, invisa exexcavit, ut refert Procopius. I. bello Persarum, Cedrenus & alii. Illiteris & hoc ponderandum, quod cacus au-

PARS II. **U**nus post aliquot circumsstantia in cæci nostri
curatione ponderante, tum ex parte cæci, tum
ex parte Christi. In primis ex parte cæci, quod non
solum cœcum, sed & mendicans erat, inopia pre-
fus; & ideo magis commiseratione dignus. Nec
Christus legitur diviti illi ut vim refutaret: omnes
erant pauperes & mendici, quibus excusat, de-
fensus gravissimum erat, & ei adjunctam inopiam.
Divitibus vere nec famili, nec parentes defunt qui
solentur, quique ministerio suo suppliant, quod ob-
cæcitatem per leprosum prælatis nequeunt. Neque te-
bi miru videatur quod cæcus hunc dereliquerit
Dicit. 15. viam mendicantis: licet enim in lego dictum fuerit
Iudeis: Et omnino indigens, & mendicans non erit in
ser vobis: tamen intelligentem est, non tanquam
si præceptum, sed tanquam si observata legis
præmium, vel si præceptum est, non prohibet pa-
uperes mendicare, sed divitibus datum fuit, ut non
negligenter pauperes ita rebus sint: Curate pro-
pofle, veftro, ut inter eos nulli mendicemus ex pura
indigentia: fed illi mutuare, maxime infirmis &
in validis, si que beneficitione à Domino possi-
debitis: quod si non posse anno 7 reddere, lu-
beniter remittere, & donare. Semper interim volunt
Deus inter Hebreos aliquos inventis pauperes, ut
divites misericordie excedenda occasione hab-
erent. Unde ibidem dicitur: Non deruant pauperes
in terra habitacionis tuae, immo non deflete publi-
diens Iesum Nazarenum transire, nonnumquam, petit,
aut obolum petat, ut ab aliis transierintibus solitus
fuit: sed item & vilium poftularis, idque tanto defi-
derio, tanto clamore, & tanta perseverantia, ut turbas
increpantes non valuerint eum impedit. Utique
scivit non aurum & argentum fibi poftulandum à
Iesu, sed eleemosynam talē que digna forct Mc-
afia, qua & nominis Salvatoris congreuerat. Nempe
aurum & argentum possunt elargiri divites terre,
oculorum lucem nequeunt, nec Principes quidem,
aut Reges. Hac eleemosyna relevata erat Filio
David. Fidji Dei, cuo queritur illi effulgit: Abi-
dit in manus fuis lumen, & precipit ei ut rursum
adveniat. Quicunque hanc lucem cæcis reddide-
rint, nonnulli virtute nomine eius reddere potue-
runt. Quicunque vero à se poftulauit, magnavo-
ce, hoc est magno defiderio vult poftulari, magna-
que confidencia & perleverantia, ut nostra suppli-
cationis lumen fortior efficiatur. Sic Ioseph sua voce
& oratione Solis lucem stare facit, ad occulum jam
tendente. Non abstinuliter, dum Iesu Sol noster
in Ierusalem pergit celeri passo, ut occupetur.
(Ecce, inquit ipse, & cedimus terophymani, & filius
homini ut deus, & occidetur cæsus iste sive eu-
oce sit& mortuus, ut ante ejus oculatum lucem re-
cipiat ex optatam. Nec attendit turbe increpanti,
docens nos non debere cedere tentationi. Qui
ad Christum volunt accedere, turbam debent
conquerere, per proprie tristitias hominum,

Accedens ad Deum tentatio- nibus fortiter re- sefias. nec propter infestationes dæmonum, nec propter difficultates impedimentorum in via occurrentias debent desistere; sed fortes in fide insistere debent clamori ad Deum per orationem, & solido ejus amoris per operationem. Hujus perseverantie multa sacrifia in litteris occurunt exempla.

Gen. 15. 1. Laban conatur impedit iter Jacob revertentis in patriam. Ille vero non acquiescit, sed proficit fortiter & feliciterque tandem pertingit.

2. Reg. 6. 2. Michal irridet maritum iuunum David, & facie- incepit, quod coram Arca Dei ludaret: ille scien- se id fecisse ex sancto Dei amore, non defitit a fal- tatione & luit ob insultacionem & illusionem. *Lu-*

dam. inquit *Ex* ero humili in oculu meo. 3. Abraham non deflit a sacrificio ab ipsis defi- cientes & impeditos; sed ad vesperam usque abigit, & in sancto opere perseverat donec Sol oc- cumbat.

4. Filios Israël impedit conatur *Pharao*, ne e- grediantur Agypto ad factandum Deo suo: postmodum etiam aqua eos deficit, aqua sece ob- jicit hostis eis incombitur, & alia multa occurant im- pedimenta; nihilominus progrediuntur constanti-

5. Hebrei ex Babylone reversi conatur reædi- ficare templum Dei, populus terræ conatur impe- dire. An propterea delistim? Imò una manu faciunt opus altera gladium tenent; alunt in animo torti- tudinem, in opercitate perseverantiam.

6. Reg. 17. 6. *Davida* relictis oviibus descendit in castra pugnaturi contra impium Goliath; Fratres expo- brant ei superbiam & requiam cordis; ille pro- pterea non deflit a propoito.

Si quis mundi obloquia & exprobationes velit attendere, numquam quicquam ager perfete. Non est de elaudando à via edata ob caniculos allarantes. Conculcandus est coluber & cerasus in semina, qui mordere conatur unguis equi, ut cadat ascen- sor eis retro. Nolus cæcus credere turbas infelix-

Gen. 19. si credidiserit, quia sanctorum non receperiset. Unde August. ser. 18. de verbis Domini: *Turbas ipsas que cum Domino est, compescerat lamorem: clamores caci non deficiant, nec ducentur quasi autoritate turbaram.* Nō dicant, quomodo sit virginitas mollescit a virga- mus. Quare viri vivere secundum irecipitationem tur- ba prouidentur; & non secundum vestigia Domini transiunt? Vorago est perditionis exemplum multitudinis; ideo qui accedere vult ad divinam lu- cem, relinguat turbam errantem. Imò omnia abi- ciat impedita, instar cæci cum diœcum ful- set: *Autem sequitur effusus vocans terpuncto vestimenta exiliis.* & accurrit ad Christum. Sic ad divinum ob- sequium vocati, lati relicti omnibus, debent le- qui: *Petrus & Andreas retia relinquunt & navicula, quia.*

Matt. 10. *Thelonius, Iacobus & Ioannes suos pa- rentes, Samaritanam hydram & sūnum, Pastores in nativitate suum gregem, Cæcus suum vestimentū.* Ex parte porro Christi Domini hoc primo con- siderandum est quanta fuerit ejus benignitas & be- neficia misericordia erga omnes. Ecce enim civita-

tem Jericho latroniis nō parum infamem visita- re dignatur. *Muli latrones erant in Jericho*, inquit Christus Sanctus Hieronymus, qui egredientes ex descendente benigni- trius. Interim illuc venit Dominus, ut salutis verbi omnes eiis nunciet; & maxime in Zacheum publicanum Pastor bonus quasi ovem deperditam requirat, & cum illo multos ad se reducat. Ideo enim dicitur: *Ingressus teus perambulans Jericho*, ubi magna dilig- entia & charitas designatur in querendis illis qui- bus benefacere. Sed ne forte incellus ejus & ad ur- bem accessus, vel egressus, beneficio carere videtur, ecce cæcum innum in via illuminat civitatem atra appropinquat, & duos alios dum egressus fuit è ci- viitate. Si minima nunquam ejus charitas celavit benefacere etiam transeundo: nullusque ejus paſſus inutile fuit. Sicut enim Sol ab Oriente in Occiden- tam pergens nullum facit gressum qui inferioribus his non proficit; & enim illuminans, calcantes, fore- cundans tenebras, algidam, sterilem tellurem noſtram: ita Christus Sol gratia, ubi radios suos coepit spargere perambulans terram, non cessavit benefacere afflitos & agris, furdis & cæcis, paraly- ticos & dæmoniacis deniq; & mortuis. Nō ceſſavit etiam proficuum esse peccatoribus à Deo averteri, eos ad grātiam & lumen revocans: sic nullus ejus paſſus inutile fuit, sed semper felix ejus occulitus, ut manifestum est in his cæcis & infinitis aliis.

Ultimus Christi Domini benignitas declaratur, dum dicitur: *Sicut Iesus suffis illum adducet ad se. Et cum appropinquasset interrogavit illum: Quid tibi vocationis?* Voluit ut qui ad se appropinquaret fide, jam appropinquaret, & corporeudo gradum fitte- re dignatur, & eum ad se vocare. Immo & Apoſtolus ut cæcum hunc ad se adducant, mandat, quia ipsorum erat ad fidem kumen mente cæcos adducere. Voluit vero interrogare, nō quafi ignorans quid vellet, cui omnia intima desideria patetent: sed ut ferient adstantes fidem illius; quodq; non solum à Christo ut homine pecuniam expōderet, sed virtutem divinam agnoscere, eamque sibi propitiaria fieri posſularet in viuis redditione. Imò & idē interrogat Dominus ut roget ut ipse, quia illud ipsum à nobis vult peti, quod nobis prius dilipuit clari- gen. Sic quid opus sit nobis antequa petam⁹, admo- net tamē ut petamus, & cor ad orationē excitemus. Uult nos agnoscere de fidei propria indigentia; ut tandem magis astimem⁹ benignitatē divinæ gratiae.

Denuo Christi Domini potentia in hoc re- luctet, quid verbo fanat, dicens: *Respicite.* Nempe Christus fecit uno verbo in mūdi primordio dixit: *Fiat lux, potestissima.* & facta est lux: ita & cæcus iste lumen recipit oculorum verbo Verbi unicō, *Respicite.* Sic operatorius est sermo Dei, sive creans omnia jam ab initio, sive creata immutans totū rerum facul. Sed vide quod prius eum debuit respicere Christus quam Christū ipse respiceret: oculos prius in regnū hunc conciui medicus, quā suos ager posset conjectare in medicum. Oculi cœlesti splendore clarissimi in

oculos caligine plenos conjecti sunt, oculi plenissimi misericordia in oculis plenissimos miseris, statimque fugatis tenebris calamitosis potuit ei dici. Responde, ab eo cui prius dictum a cœlo erat: *Affice in me, & misere mei. Si oculi Christi, sunt lucis, Verbum Christi, Verbum lucis, tactus Christi, tactus efficax verae lucis.* Unde sequitur: *Confessio vidit, & sequebatur illam magnificans Deum.* Nec solum ipse vidit, sed & plebs mente illuminata est, agnoscens Christi divinitatem: Propterea additur: *Eamus plebs, ut vidi dedit laudem Deo.* Vidi plebs lucem potius reliquias rogantem; agnoverit & fidei lucem ab eo allatam qui descendit in Jericho; à Christo scilicet qui erat lux vera quae illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum. Mundus enim nomine Jericho designatur, quia Jericho Luna interpretatur: Luna autem nunc quam eodem statu permanet, sed modo plena est, modo semiplena, modo parva céntrum, modo magna, modo apparet, modo ob curatur. Sic mundus vanitas recte per eam representatur, ubi omnis creatura mutabiliter est subiecta, nihilque permanet in ea, nisi ipsa mutata de se habilitas & vanitas, nihil in ea constans est nisi incōficiari. Sed ad hunc effectū venir Dominus: ut vanitate agniti & calcata, ad lucem veritatis mundus oculos erigeret, & illū sequeretur qui lucem hauc donat, auger, conservat. Propterea hanc causam de cœlo dicitur, quod consilium ubi vidit, sequebatur eūcēne enim posset sequi fine luce, *Qui sequitur me non ambulet in tenebris;* nec luce jā accepta fieri posset, ut non sequeretur, quia di illuminatione oculorum non potest gloriarum qui Christum sequitur. Indivisiibiliter noster conjuncta fut, illuminatio & sequela Christi hoc enim nos illuminat ut sequanur, & cœcus censerē debet quisquis cum non sequitur.

PARS III.
Qua Ca-
essus p̄firi-
tuata.

I Taque cœcius corpore, illorum figuram gerat qui cœci sunt & mente, qui cibis caduca adhærent, & in tenebris interioribus versantur, sine extremitate consideratione, quasi homines sive luce: sed random per Christū detersa caligine, cū alacri gratia sequitur cū animi gratitudine. Vis videare particularius in quib⁹ homines mundani & peccati obcuratū cor gerentes, huius cœci sunt similes.

Baccator.

Primo describitur hic cœsus federe, *et via via;* sic sedent cœci peccatores, otiosi, desidiosi, operibus bonis vacuam in statu peccati sedent, statum & periculum suum non considerantes, tardi ad furgidū. Interiorum obscura moris & judiciorum divinorum quandoque incepsit, nec eam agnoscunt, nec surgere volunt; sicut & tenebris interioribus ad æsternas perirent. Secus viam autem federe dicuntur peccatores, quia iuxta viam mandatorum Dei & Ecclesie agunt, nec eam percurunt. Hæc mandata via sunt in cœlum, quas celesti gressu ambulant, qui clare vident. *Viam mandatorum tuorum eucurr, cum dilatasti cor mentem,* dicebat Rex & Prophetæ. Hæc via non longè distat, sed propinquæ est omnibus hominibus. Unde: *Mandatum quod*

Pſ. 118:

Dent 30.

principio ibidem non supra est, neq; procul postrem neq; in celo situm neq; transmovere: sed iuxta te est forma valde in ore tuo, in corde tuo, us facias illum. Infelix ignorans & verè cœcus es, qui viam illum non ambulas, sed sedet in aliis feciis, civitatem cœlestem ad quam hæc via ducit non ingressus.

Secundo, describitur hic cœcus mendicans secus viam. Quid aliud faciunt homines mundani? Sedent & faciunt mendicantes à mundo subcidium vitæ, & cupiunt futuri de mieris. Nec enim aliud potest in mundus largiri, quam micas, quia honores, divitiae, voluptates, non nisi micas sunt. Unde si pauca micas satiare nequeunt famelicum, sic nec caduca bona hominum mundanum. Sed id eis adhuc infelicius est, quod micas quas tanto studio emendant, plenariaque non affequuntur, sed manent plane vacui & inane. Ac siut mendico caco quodquoque nullus dunt quidam, nullus valios obulos ei dantes, & perfluentes oprimant esse monetam: prius vero finito diri dū curat computari quæ tota colligitur, illatum reperit cœsus quia non potuit discernere quid accepit: sic in fine vitæ mors apertus cœcus mundanus quid sibi collegerint à mundo, ab honoribus, divitiis, voluptatibus; quamque exigui sit valoris, quod congregaruntur ludibrii potius quam subditi rationem obtinens: *Pſ. 73;* *Dormierunt somnum suum, & nixis inveniuntur vi-*

Carijus.

Tertiò, describitur cœcius inveffigans de turbâ præterente, sic mundani multa curiosi interrogant, ut audiantur quae non vident, multa a volunt cognoscere quæ tuum ultum eis ingerunt exteriorū, & distractionem animo ingenerant in interiorū. Multa eis de rebus vanis inquisitio, & ferme multus de his quæ eos non concernunt, quia aliena etiam in præjudicium proximi inveffigant. Satius eis foret præterente turbam sinecere abire, sine multa & fætido noxia curiositate. Felices tamen hi sunt, & approximant illuminationi, qui non vanoscientia studio, sed salutis & lucis desiderio, inquirunt quid: rerum agitur in via hujus sæculi, de mundi strepitu, de viventium tristitia, quomodo scilicet in hoc mundo reperiatur præter tumultum: quomodo omnina pericula que in illo sunt, instar turba præterrenas, nec revertentis: quomodo nemo sit qui ad mortem non properet. Felices qui in hac via inquirunt, sicut hic cœsus, de Christo & Iesu Nazaren, & audientes cum transire, magna voce cordis & oris audeant clamant, ut lucem & viam recipiant. Nempe arripienda est occasio salutis, dum Jesus transit beneficium & lucem, ac salutem offerens. Pôliquam transiverit, ferò dñmis invocatur: facile autem pertransit, dum negligentes nos cernit, & salutis incurios. Certe illi cœcitatem suam vel hō tentare, vel amare cœsentur, qui magna voce non clamant ad illum qui potest lanare, dum tempus est, dum adhuc in viagunt per quam Jesus transit, dum divinis ejus Sacrametis cœcitatibus remedium facile obtinere possunt. Sed cheu! de multis verum est.

Exem.

Sap. 2. Exclusi sunt malitiae eorum, & venundati sunt ut faciant malum. **Iesai. 44.** Quis caccus, nisi qui venundatum est, ut faciat mala. Tales sunt qui odio fratrem, vel luxuriam luto inveterato obsecratos gerunt oculos: id est quod de Iesu transiente nihil curant, & oblatam salutis remedia plane negligunt, vel contemnunt. **Vt tenebris,** quibus appleti sunt? Vnde cecitatis in qua jacent! Vnde abyssus qui approximat!

Conclu- **T**u interim o Iesu Nazarenus, qui in hunc mun-
dum quasi in Jericho descendisti de superna
Ierusalem, ut caecos illuminas, & reddit a luce ad
te quem tu vocares, atque in viam vitæ & ve-

TRACTATUS VI. DE QVADRAGESIMA.

PRO DIE CINERUM.

Memento homo, quia pulvis es, & in pulvorem re-
vertitur. Gen. cap. 3.

Lect. I. Zechielii Prophetæ in visione ostensum
fuit vir quidam vestitus liniu, vel ut
Septuaginta Interpretes legunt, Sotola
**Quid cī-
sāndū iudicūs,** & aeramentarium ha-
bens scriptorium. Iustus autem divino tran-
sibat per medium civitatem Jerusalēm, & signabat
mīhi, et signum Tauri, sive signum crucis, super frontes vi-
torum gementium, & dolentium super cunctis
abominationibus, que fuit in medio eius. Quo
quidem signo, tamquam signo vita, liberati sunt à
morte. Quam aprè hic repræsentatur. Sacerdos in
exordio Jejuni & Quadragesima facta: Nonne
vestitus est linea? Nonne stola sancta induitus?
Nonne armentum, sive artis cineribus, signum cru-
cis inscribit frontibus Fidelium in Ecclesia? Erunt
hoc, nisi ut sit eis signum vite, & per mortis pro-
pria, similius per mortis a Paſſionis Christi me-
moriam ad penitentiam & gemutum incitentur,
sicut Deo reconcilientur, & vindictam evadant?

**Cineres
benedicti** Non ergo sine mysterio sunt hi arti cineris fronti
crecam inferentes: id est non leviter & per-
fundiori exteriū fulciriendi sunt, sed cum magnâ
inverius fide, humilitas, reverentia & compa-
nitate. Haec dispositione, eos fulcire edocet: fuit
olim a Tuculariu Angelo S. Lyonna, que cum
infinitate detenta, non posset ad locum sacrum
acceder pto excipiendis more Christiano cineris
bus, supplexbat Angelus vices Sacerdos, & fron-
tem eius cinere sanctificato signabat. Hoc ipsa
falsa fuit Confessio, quodam die Cinerum ad-

venient, ut eam cineribus in Ecclesia ante bene-
dictis signaret. Dixit enim id officijam libi pte-
fatum per Angelum suum. Ac reliqua in fronte ^{15. vita}
remantibus de hoc ipso fidem fecerunt; quibus
& humeris frontem maxima cum reverentia fig-
navit Confessor. **cineres** Angelica manu allatos
humilissime veneratus. Hanc etiam dispositionem,
& reverentiam, tanu interiore, quam exteriori
rem, docet sancta Mater Ecclesia in benedictione
horum cinerum, dum ait: **O omnipotens, omnipotente
Deus,** per te penitentibus propitiare supplicans ibi,
& misera digna facilius Angelum tuum de ca-
ritate, qui benedicat & sanctificet his in iesu, ut sint re-
medium salutis omnibus nosris. **Facilius tuum in-
voquantibus, ac semper pro conscientia delidorum
fueram accusibus.** **O pietatem tuam supplex
fligantibus;** **O pietatem tuam supplex** **santissime
monstratu;** **O quisunque ex opere se affirmit,**
pro redemptione peccatorum nostrorum, corporis januari-
alem & animæ instar perceptam.

Certe Cineres semper fuerint symbolum peni-
tentie, mortis & humilitatis, non soli apud Chri-
stianos, sed & apud Prophetas olim, & Iudeos. Unum pte-
de illud **Filia populi accingeret in confitentia pte
nitente, iustum uengentis tibi plausum amarum, mero.**
Quali dicat, o popule mi dilecte instar filiae, iam tē. **O humi-
tus** **Si 2 culpæ**

